

MUZEUM
EMIGRACJI
GDYNIA ul. Polska 1

www.POLSKA1.pl

PROGRAM

Program międzynarodowej konferencji naukowej Muzeum Emigracji w Gdyni pn.

POLACY I POLONIA W AMERYCE ŁACIŃSKIEJ: PRZESZŁOŚĆ I TERAŻNIEJSZOŚĆ

Gdynia, 27-28 październik 2016 r.

Agenda of the international scientific conference at the Emigration Museum in Gdynia

POLES AND POLISH DIASPORA IN LATIN AMERICA: PAST AND PRESENT

Gdynia, 27th-28th October 2016

I DZIEŃ / DAY 1

Godz. 8.00 – 9.00 – rejestracja / registration

Godz. 9.00 – 9.30 – przywitanie gości / official welcome

Godz. 9.30 – 10.30 – sesja otwierająca / opening session

Prowadzący sesję / Chairmen of the session:

prof. zw. dr hab. Władysław T. Miodunka oraz ks. dr Zdzisław Malczewski

prof. zw. dr hab. Adam Walaszek (Uniwersytet Jagielloński)

/ Emigracja z Polski i z Portugalii: dwa przypadki (czy różne?) 1500-1939

/ Emigração da Polónia e de Portugal: dois casos (será que diferentes?)

/ Emigration from Poland and Portugal: two cases. (Are they different?) 1500-1939

prof. zw. dr hab. Andrzej Chodubski (Uniwersytet Gdański)

/ Oblicze kulturowo - cywilizacyjne Polaków w Ameryce Łacińskiej

/ A imagem cultural e civilizatória dos poloneses na América Latina

/ Cultural and civilisation image of Poles in Latin America

dr Renata Siuda-Ambroziak (Uniwersytet Warszawski)

/ Problematyka przywództwa wśród Polonii brazylijskiej

/ A problemática da liderança entre os descendentes dos poloneses no Brasil

/ The problem of leadership among the Brazilian Polish diaspora

dr Rafał Raczyński (Muzeum Emigracji w Gdyni)

/ Tematyka Polonii latynoamerykańskiej w ekspozycji stałej, zbiorach oraz projektach Muzeum Emigracji w Gdyni

/ A temática dos descendentes dos poloneses na América Latina na exposição permanente, na coleção e nos projetos do Museu da Emigração em Gdynia

/ The issues of Latin American Polish diaspora in the permanent exhibition, the collection and projects of the Emigration Museum in Gdynia

10.30 – 11.00 – dyskusja / debate

11.00 – 11.30 – przerwa kawowa / coffee break

11.30 – 13.00 – sesja / session:

/ Historyczne aspekty polskiej obecności w Ameryce Łacińskiej

/ Aspectos históricos da presença polonesa na América Latina

/ Historic aspects of Polish presence in Latin America

Prowadzący sesję / Chairmen of the session:

prof. zw. dr hab. Adam Walaszek oraz prof. zw. dr hab. Andrzej Chodubski

dr hab. Jerzy Mazurek (Uniwersytet Warszawski, Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego)

/ Polskie projekty kolonialno – osadnicze w krajach Ameryki Łacińskiej w okresie międzywojennym

/ Projetos coloniais e colonizadores poloneses nos países da América Latina no período entre guerras

/ Polish colonial and settlement projects in Latin American countries in the interwar period

prof. dr Thaís Janaina Wenczenovicz (Universidade Estadual do Rio Grande do Sul/UERGS)

/ História & Historiografia: olhares interpretativos sobre a Imigração Polonesa no Sul do Brasil

/ Historia i historiografia: spojrzenia interpretacyjne na polską imigrację na południu Brazylii

/ History and historiography: interpretative views on the Polish immigration in the south of Brazil

mgr Claudia Stefanetti Kojrowicz (University of Buenos Aires)

/ When the Allies Closed the Doors, General Perón Accepted Two Thousand Italian-Polish Marriages in the Post-War Era.

/ Kiedy sojusznicy zamknęli drzwi, General Peron w okresie powojennym przyjął dwa tysiące polsko – włoskich małżeństw

/ Quando os aliados fecharam a porta, General Peron aceitou dois mil casais poloneses-italianos

mgr Teresa Sońta-Jaroszewicz (Uniwersytet Warszawski)

/ Tułaczka uciekinierów polskiego pochodzenia z Marsylii do Ameryki Południowej podczas drugiej wojny światowej

/ O caminho errante dos refugiados da descendência polonesa da Marsilha à América Latina durante a Segunda Guerra Mundial

/ Wandering life of the refugees of Polish descent from Marseille to South America during World War II

mgr Aleksandra Pajek (Uniwersytet Warszawski)

/ Brazylia w wyobraźni – nadzieje i obawy polskich uchodźców na chwilę przed opuszczeniem Europy podczas drugiej wojny światowej

/ O Brasil na imaginação – esperanças e temores dos refugiados poloneses antes da saída da Europa durante a Segunda Guerra Mundial

/ Brasil in the imagination – hopes and fears of the Polish refugees right before leaving Europe during World War II

mgr Karolina Baraniak (Uniwersytet Wrocławski)

/ Polonia w Chile

/ Descendentes dos poloneses em Chile

/ Polish diaspora in Chile

13.00 – 13.45 – dyskusja / debate

13.45 – 14.45 – lunch

14.45 – 16.30 – sesja / session:

/ Zbiorowość polonijna w stanie Parana

/ Comunidade de descendência polonesa no Estado do Paraná

/ Polish community in the Parana state

Prowadząca sesję / Session chairwomen:

dr Renata Siuda – Ambroziak oraz prof. UMCS, dr hab. Katarzyna Krzywicka

prof. dr Mariléia Gärtner / prof. dr Luciane Trennephol da Costa (UNICENTRO – Universidade Estadual do Centro Oeste)

/ O mapeamento da cultura eslava no interior do Estado do Paraná no Brasil

/ Obecność kultury słowiańskiej w interiorze stanu Parana w Brazylii

/ The presence of Slavic culture in the interior of Parana state in Brazil

prof. dr Lenny A. Ureña Valerio (University of Michigan)

/ Constructing the Polish Nation from the Colonies: An Analysis of Settler Colonialism and the Establishment of Polish Colonies in Brazil

/ Tworząc naród polski od kolonii: analiza kolonializmu zasiedlania oraz tworzenie kolonii polskich w Paranie, Brazylia

/ Creando la nación polaca desde la colonia: Un análisis del colonialismo de repoblamiento

y el establecimiento de colonias polacas en Paraná, Brasil

prof. dr Rodrigo Augusto Kovalski (UNICENTRO – Universidade Estadual do Centro Oeste)

/ Desenvolvimento territorial sustentável com identidade cultural no estado do Paraná - Brasil : possibilidades e bloqueios.
/ Zrównoważony rozwój terytorialny z tożsamością kulturową w stanie Parana: możliwości i trudności
/ Sustainable territorial development with the cultural identity in the Parana state: opportunities and problems

prof. dr Ancelmo Schörner (UNICENTRO – Universidade Estadual do Centro Oeste)

/ Imigração Polonesa em Palmeira (PR): a Colônia de Santa Bárbara através das Memórias de Helena Orchanheski
/ Polska imigracja w Palmeiras (PR): kolonia Santa Barbara we wspomnieniach Heleny Orchanheski
/ Polish immigration in Palmeiras (PR): the colony of Santa Barbara in the memories of Helena Orchanhenka

prof. dr Nelsi Antonia Pabis (UNICENTRO – Universidade Estadual do Centro Oeste)

/ Educacao e cultura: as escolas dos imigrantes poloneses no sul do Parana
/ Edukacja i kultura: szkoły polskich imigrantów na południu Parany
/ Education and culture: the Polish immigrants' schools in the south of Parana

mgr Elisabeth Sylvia Janik (University of Vienna)

/ Una historia de éxito: Sebastian Woś Saporski y la inmigración polaca a Curitiba
/ Historia sukcesu: Sebastian Woś Saporski i polska imigracja do Kurytyby
/ A story of success: Sebastian Woś Saporski and Polish immigration to Curitiba

mgr Sonia Eliane Niewiadomski (UNICENTRO – Universidade Estadual do Centro Oeste)

/ Panorama atual da comunidade polono-brasileira no Cento-Sul do Parana
/ Współczesna panorama wspólnoty polsko-brazylijskiej w południowo-środkowej części Parany
/ Today's panorama of the Polish-Brazilian community in the southern and central parts of Parana

16.30 – 17.15 – dyskusja / debate

17.15 – 17.45 – przerwa kawowa / coffee break

17.45 – 18.45 – sesja / session:

/ Polonia latynoamerykańska jako obszar badawczy
/ Descendentes dos poloneses em América Latina como campo de pesquisa
/ Latin American Polish diaspora as a research area

Prowadzący sesję / Session chairwomen:

prof. UW, dr hab. Elżbieta Budakowska oraz dr hab. Karolina Bielenin-Lenczowska

prof. dr hab. Maria Skoczek / dr hab. Bogumiła Lisocka-Jaegermann (Uniwersytet Warszawski)

/ Polki i Polacy w latynoamerykańskich ośrodkach badawczych i na uczelniach wyższych. Zarys projektu badawczego
/ Polonesas e poloneses nos centros de pesquisa latino-americanos e nas universidades
/ Poles in Latin American research centres and universities. Outline of a research project

dr Krzysztof Smolana (Uniwersytet Warszawski, Archiwum Akt Nowych)

/ O nowych źródłach do dziejów Polonii latynoamerykańskiej
/ Das novas fontes na história dos descendentes dos poloneses na América Latina
/ About new sources in the history of the Latino American Polish Diaspora

mgr Joanna Łuba / dr Dominik Czapigo (Fundacja Ośrodka KARTA)

/ „Wywoływanie źródeł” – prezentacja projektu dokumentacyjnego Ośrodka KARTA i Biblioteki Polskiej im. Ignacego Domeyki realizowanego na terenie Argentyny
/ “Desenvolvendo as fontes” – apresentação do projeto documentário da KARTA Centro e da Biblioteca Ignacy Domeyko conduzido na Argentina
/ „Developing sources” – presentation of the documentation project by the KARTA Centre and the Ignacy Domeyko Polish Library conducted in Argentina

dr Michalina Petelska (Muzeum Emigracji w Gdyni)

/ Z Gwatemali do Gdyni. Digitalizacja kolekcji Andrzeja Bobkowskiego z PIASA przeprowadzona przez Muzeum Emigracji w Gdyni
/ De Guatemala a Gdynia. Digitalização da coleção Andrzej Bobkowski de PIASA conduzida pelo Museu da Emigração em Gdynia
/ From Guatemala to Gdynia. Digitalization of the Andrzej Bobkowski collection from PIASA conducted by the Emigration Museum in Gdynia

18.45 – 19.30 – dyskusja / debate

19.30 – uroczysta kolacja / official dinner

2 DZIEŃ / DAY 2

9.00 – 10.45 – sesja / session:

/ Wkład Polaków w rozwój społeczno – kulturowy krajów Ameryki Łacińskiej
/ Contribuição polonesa ao desenvolvimento socio-cultural dos países latino-americanos
/ Poles' contribution to the social and cultural development of the Latin America countries

Prowadzący sesję / Session chairwomen:

prof. dr hab. Maria Skoczek oraz dr hab. Bogumiła Lisocka-Jaegermann

prof. dr Henryk Siewierski (Universidade de Brasilia)

/ „Doutor Magico”: Piotr Ludwik Napoleon Czerniewicz i jego miejsce w historii medycyny i kultury brazylijskiej
/ “Doutor Mágico”: Piotr Ludwik Napoleon Czerniewicz e a sua posição na história da medicina e cultura brasileira
/ „Doutor Magico”: Piotr Ludwik Napoleon Czerniewicz and his position in the history of medicine and Brazilian culture

prof. UMCS, dr hab. Katarzyna Krzywicka (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej)

/ Działalność misyjna Zgromadzenia Świętego Michała Archanioła w Ameryce Łacińskiej
/ Atividade missionária da Congregação de San Miguel Arcanjo na América Latina
/ Missionary activity of the Congregation of Saint Michael the Archangel in Latin America

ks. dr Zdzisław Malczewski (Polska Misja Katolicka w Brazylii)

/ Polscy misjonarze w Brazylii. Od duszpasterstwa polonijnego do posługi w Kościele lokalnym
/ Missionários poloneses no Brasil. Do trabalho pastoral entre os descendentes dos poloneses até o ministério da Igreja local
/ Polish missionaries in Brazil. From pastoral work among the Polish diaspora to ministry in local Church

mgr Aleksandra Pluta (Universidade de Brasília)

/ Wkład polskich artystów w życie kulturalne Brazylii i Chile
/ A contribuição dos artistas poloneses na vida cultural do Brasil e Chile
/ Polish artists' contribution for the cultural life of Brazil and Chile

mgr Rhuan Targino Zaleski Trindade (Universidade Federal do Paraná)

/ Um cientista entre colonos: Czesław Bieżanko e os poloneses no sul do Brasil (1930-1934)
/ Polski naukowiec wśród osadników: Czesław Bieżanko i Polacy na Południu Brazylii (1930-1934)
/ Polish scientist among settlers: Czesław Bieżanko and Poles in the south of Brazil (1930-1934)

mgr Beata Bereza (Uniwersytet Warszawski)

/ Ludwik Margules – triumf pewnego stylu teatralnego
/ Ludwik Margules: triunfo de um estilo teatral
/ Ludwik Margules – triumph of the theatrical style

mgr Justyna Łapaj (Uniwersytet Śląski w Katowicach)

/ Polonia i Polacy w wybranych krajach Ameryki Łacińskiej w kontekście wpływu ich działalności na rozwój tych państw oraz relacje z Polską
/ Descendentes dos poloneses e poloneses nos países escolhidos da América Latina no contexto do seu impacto no desenvolvimento dos países e relações com a Polônia
/ Polish diaspora and Poles in selected countries of Latin America in the context of their impact on the development of the countries and relations with Poland

10.45 – 11.30 – dyskusja / debate

11.30 – 12.00 – przerwa kawowa / coffee break

12.00 – 13.00 – sesja / session:

/ Literackie aspekty polskiej obecności w Ameryce Łacińskiej
/ Aspectos literários da presença polonesa na América Latina
/ Literary aspects of Polish presence in Latin America

Prowadzący sesję / Chairmen of the session:

dr hab. Jerzy Mazurek oraz prof. dr Henryk Siewierski

prof. Silvia Dapía (John Jay College & Graduate Center)

/ Reflections on Power in Gombrowicz's *Ślub* (The Marriage)
/ Refleksje na temat władzy w *Ślubie* Gombrowicza
/ Reflexões sobre o poder no “*Casamento*” de Gombrowicz

prof. UW, dr hab. Elżbieta Budakowska (Uniwersytet Warszawski)

/ Polska literatura etniczna w Brazylii w perspektywie socjologicznej
/ Literatura étnica polonesa numa perspectiva sociológica
/ Polish ethnic literature in Brazil in the sociological perspective

dr Anna Jamrozek-Sowa (Uniwersytet Rzeszowski)

/ Imigranci sukcesu. Bohaterowie opowieści Aleksandry Pluty
/ Imigrantes do sucesso. Os protagonistas da novela de Aleksandra Pluta
/ Successful immigrants. Protagonists of Aleksandra Pluta's tales

mgr Kalina Sobierajska-Wyborska (Uniwersytet Wrocławski)

/ Podróżniczka, emigrantka i kosmopolitka – sylwetka Marii Bochdan-Niedenthal
/ Viajante, emigrante e cosmopolita – o retrato da Maria Bochdan-Niedenthal
/ Female traveller, emigrant and cosmopolitan - the portrait of Maria Bochdan-Niedenthal

13.00 – 13.30 – dyskusja / debate

13.30 – 14.15 – lunch

14.15 – 15.30 – sesja / session:

/ Język i tożsamość zbiorowości polonijnych w krajach Ameryki Łacińskiej
/ A língua e identidade das comunidades polônicas nos países latino-americanos
/ The language and identity of the Polish communities in the countries of Latin America

Prowadzący sesję / Chairmen of the session:
dr Renata Siuda-Ambroziak oraz dr Rafał Raczyński

prof. zw. dr hab. Władysław T. Miodunka (Uniwersytet Jagielloński)

/ Język polski na tle bilingwizmu polsko-hiszpańskiego i polsko-portugalskiego w Ameryce Łacińskiej
/ A língua polonesa na perspectiva do bilinguismo polonês-espanhol e polonês- português na América Latina
/ Polish language in the perspective of Polish-Spanish and Polish-Portuguese bilingualisms in Latin America

dr Izabela Stąpor (Uniwersytet Warszawski)

/ Szakier, fiżon i trokować – o leksyce polskich osadników w Paranie (na podstawie Gazety Polskiej w Brazylii)
/ Szakier, fiżon i trokować – sobre a lexis dos colonos poloneses no Paraná (à base da Gazeta Polska no Brasil)
/ Szakier, fiżon i trokować – on the lexis of Polish settlers in Parana (based on Gazeta Polska [Polish Paper] in Brazil)

dr Anna Kaganiec-Kamińska (Uniwersytet Jagielloński)

/ Język polski a tożsamość Polonii argentyńskiej
/ A língua polonesa e a identidade polonesa na diáspora polonesa na Argentina
/ Polish language and Polish identity in Argentinian Polish diaspora

dr hab. Karolina Bielenin-Lenczowska (Uniwersytet Warszawski)

/ Dziedzictwo kulturowe Brazylijczyków polskiego pochodzenia – praktyki językowe i jedzeniowe
/ Herança cultural dos brasileiros de origem polonesa – práticas lingüísticas e culinárias
/ Culture heritage of the Brazilians of Polish descent - linguistic and culinary practices

Katarzyna Rawska (Uniwersytet Warszawski)

/ W poszukiwaniu tożsamości narodowej Polonii argentyńskiej
/ Na procura da identidade nacional dos descendentes dos poloneses na Argentina
/ In the search of Argentinian Polish diaspora's national identity

15.30 – 16.00 – dyskusja / debate

16.00 – 16.15 – przerwa kawowa / coffee break

16.15 – 17.15 – sesja / session:

/ Ludność żydowska z ziem polskich w Ameryce Łacińskiej
/ População judia das terras polonesas na América Latina
/ Jewish people from the Polish territories in Latin America

Prowadzący sesję / Chairmen of the session:
dr Krzysztof Smolana oraz dr Michalina Petelska

prof. dr Maria Luiza Tucci Carneiro (Universidade de São Paulo)

/ Testemunhos de judeus poloneses sobreviventes do Holocausto: ecos e vozes de um genocídio
/ Świadectwa polskich Żydów, którzy przeżyli Holocaust: echa i głosy ludobójstwa
/ Accounts of the Polish Jews who have survived the Holocaust: the voices and echoes of genocide

dr Alicja Głuszek (Uniwersytet Jagielloński)

/ Żydzi polscy w Meksyku – pochodzenie, pamięć i tożsamość
/ Os judeus poloneses no México – origens, memória e identidade
/ Polish Jews in Mexico - origin, memory and identity

mgr Mariusz Kałczewiak (Uniwersytet Tel Awiwu)

/ Żydowsky polacos. Znaczenia i funkcje polskości wśród polskich Żydów w Argentynie (1915-1939)
/ Judeus poloneses. O significado e a função da identidade polonesa entre os judeus poloneses na Argentina (1915-1939)
/ Jewish polacos. The meaning and function of Polish identity among the Polish Jews in Argentina (1915-1939)

mgr Magdalena Szkwarek (Uniwersytet Warszawski)

/ „Skończysz w Buenos Aires!” – Żydzi i prostytutka czyli inna strona migracji żydowskiej do Argentyny na przełomie XIX i XX wieku
/ “Você vai acabar em Buenos Aires!” – judeus e prostituição, ou lado diferente da imigração judia à Argentina na virada do século XIX e XX
/ „You’ll end up in Buenos Aires!” - Jews and prostitution.
Another aspect of Jewish migration to Argentina at the turn of 19th and 20th century

17.15 – 17.45 – dyskusja / debate

17.45 – zamknięcie konferencji / end of the conference

notatki